

lesarabrev

»Hjálparloysi« — Hjálparloysingar?

Í Söslalínunum 8. í h. hefur jbm. grein til Dagblaðið og Óla Breckmann. Hesin sami jbm. vil helst ekki út við sínum «kristna» nafni. Hann hefur okkuntíð verið spurður, um það skuldi lesast sum jarða-brúksmaður ella jakkaklæddur-byggar-maður ella okkurt heilt annað, men svar havi eg einki sæð.

Eitt feitt við tí, av geininu er — sum hann sjálvur málber seg — ekki stórt at «formema» annað enn það, at eisini hann hefur kagað í álmanakkan og varnast, at valgið nærkast, og rætttrúgv-

andi, sum hann er, kann hann sjálvsagt ekki fara undir valpropagandu uttan at draga jarðarbrúk og bændur uppi, tí hesi mega fyrri allan pris haldast niðri í »hjálparloysi« um væl skal vera.

Ein av hjálparloysingunum, jbm. hoyrði í útvarpinum fyrri stuttum, var undirritaði. Hetta er kortini ekki einasta staðið, eg havi verið staddur á. Til dómis var eg staddur á áhoyrastaðnum í Tinghúsinum, tá ið uppskotið um flyting av Roynðarstöðini og búnaðarskúla var fyrri á tingi til fyrstu

viðgerð. Har høvdu nógvir mans orðið og viðgjördu málið bæði fyrri og ímóti og lutvis við uttanumtosi, men eitt kundi eingin, ið har var, lata vera at varnast. Hesir menn vóru úr øllum flokkum uttan størsta flokki á tingi — Javnaðarflokkinum. Tað, sum kom úr tí flokkinum, var samskipað tög. Størsti flokkur á tingi vildi ekki so mikið sum viðgera málið.

Er hetta Javnaðarflokksins jarðarbrúkspolitikkur? Um so er — hvar er hann ætlaður at føra okkum aðrastaðni enn í hjálparloysi?

Á Sandi 9/10-77

Hanus í Miðstovuni

Wurmbrand ein meinbogi

Tað er ekki eiti á, sum Hans Andrias Joensen, Jørmund Vágadal o.a. oysa út av øllum tí galli, sum sál teirra er á tremur av. Ikki tí, henda ljóta skrivning teirra ger meg enn visari í, at tað at vera javnaðarmaður er tað rætta fyrri meg. Sum ein av teimum mongu javnaðarmonnum — en for alle og alle for en — sum av hesum eru lýstir fyrri illamansins børn at vera, loyvi eg mær at koma við eini rættleiðing.

Tað, sum Hans Andrias Joensen skrivir í Dimmalætting 29. sept. og Jørmund Vágadal tann 27., man til dagin í dag hava sligið rekord í ljótari blaðskrivning. Og álikavæl eri eg ikki visur í, at Jørmund ikki sló sína rekord í Kristiligt Dagblad 28/10-76. Sum feroyingur rodnáði eg av skomm við at siggja eina so ónda og ósanna skrivning í einum donskum blaði um andaligu viðurskiftini her heima á landi.

Nú í hesum døgum eru tað javnaðarfólk og tjóðveldisfólk, sum verða avmyndað sum verstu búrkroppar. Í Dimmu 24. sept. skrivir Hans Andrias um tjóðveldismenn:

»Tann sum vil styðja Tjóðveldisflokkinn í dag við »14. September« á odda, hevur selt sál sína til Antikrist, tí Antikrist hevur fullkomuliga valdið yvir fleiri av oddamonnum tjóðveldisflokksins. Tjóðveldismálagníð »14. September« er ein skokja, sum horast við orði Guds.«

Sá mange var ordene!! Og í Dimmu 29. sept. skrivir hann:

»Sosialistarnir eru verri at avdúka enn hinir, tí teir eru snildari og duga betur at halda maskuni uppfyri andlitíð enn hinir, men á botninum eru teir ikki betri — teir eru brøður!«

Henda knúsandi dóm tit her fella — sum sagt hann nerver meg slettis ikki — fella tit út frá skeivum præmissum (grundum). Tit brúka henda mannin Wurmbrand sum skotbjálva og blása Wurmbrand og arbeði hansara upp um allan sannleika og veruleika og harvið kasta tit tórmold í eyguni á Føroya fólk. Tí hvat er sannleikin um arbeðið hjá hesum manni??? So vitt eg skilji, so hevur hesin Wurmbrand gjørt eitt stórt nummar út av teirri biblismugling til londineystan fyrri jarntjaldið, sum hann er undangongumaður fyrri. Er hetta eitt so stórt kristiligt bragd, at tað er grund til at lyfta henda mannin upp til skýggja? Nei og aftur nei!!

Sannleikin er ein heilt annar. Í mai mánaði 1976 var formaðurin fyrri »Det danske Bibelselskab«, presturin Gurle Vibe Jensen og skrivarin í hesum sama felag Grethe Morthorst her uppi í Føroyum og greiddu frá arbeðið felagsins. Millum annað eisini frá tí arbeði, ið hetta felag saman við øðrum bibliefølgum gera, eisini við at fáa Bibliur til londineystan fyrri jarntjaldið. Tá kom hon eisini inn á hesi, sum eftir ólógligum vegi royndu at fáa Bibliur inn, nevniliga við at smugla tær inn. Hon segði, at hesi gjördu meira

skaða enn gagn, tí henda ólógliga smuglingin spenti bein fyrri teimum, sum gingu tann lógliga veg við at venda sær til myndugleikarnar.

Enn eitt prógv skal eg taka. Um sama mundið, sum hesin Wurmbrand kemur til Føroyar og leggur framferð sína á tann bógv at øsa ein part av fólk okkara, um fær fleiri at renna ørindi fyrri seg at blása persónin Wurmbrand og arbeði hansara upp, kemur ein frágreiðing frá »Det lutherske Verdensforbund« um kristniarbeiðið í teim eystureuropeisku londunum. Í hesari frágreiðing verður millum annað sagt um Wurmbrand og hansara líkar:

At fremhæve medlemmerne af de ikke-registrerede grupper, der bliver chikaneret eller straffet på grund af f.eks. søndagskolevirksomhed eller offentlig mission — som det bestandig sker i dele af den vestlige presse — at fremhæve disse som de mest oprigtige og idealistiske kristne er en uret mod de mange troende, som udover deres gudstjenstelig inden for rammerne af deres lands lovgivning.«

Beit tú merki í: ...de mange troende... Ímóti hesum verður gjördu ein órættur av hesum Wurmbrand og teimum, sum »geila« hann og arbeðið hansara upp. Tí sannleikin er jú tann, at russisk lóg krever, at trúarfølgini skulu vera skrásett, og tey, sum tað eru, verða roknað fyrri lóglig, og hini, sum ikki vilja tað, verða víðfarin sum ólóglig. Tað

eru nógv, sum eru skrásett. Sjálvandi fyrst tann stóra grísk-katolska kirkjan ella ortodokska við sínum 136 milliónum, har ein stórir partur av hesum liva innan fyrri russiskt landamark. Lutherskar kirkjur og eisini baptistiskar kirkjur o.a. Og tað verður arbeitt í og út frá hesum kirkjum, so tit gera órætt, tá ið tit vilja gera tað til hetta, at kommunistarnir nærum einki annað gera, enn at fylgja teimum kristnu. Úr somu frágreiðing frá »Det lutherske Verdensforbund« skal eg enn taka eitt brot:

»I de russisk-ortodokse kirker holdes der daglige gudstjenester; i de protestantiske kirker er det almindeligvis 3 gange ugentligt. Ved de kirkelige højtidelser er kirkerne overfyldte. I pinsedagene i år var der således 6000 — 8000 troende forsamlet i den ortodokse domkirke i Novosibirsk. I Frunse var der 2. pinsedag ca. 1.200 til evangelisk kristen baptistgudstjeneste. Flertallet er ældre mennesker; men der er også en del børn og unge til stede.«

Vit siggja, at tær skrásettu kirkjurnar gera eitt trútt arbeði, ja, enná verða dagligar gudstænastur hildnar. Um hetta verður einki skrivað um í propagandabløðunum í vesturheiminum. Nei, men sum altið, tað trúgva og dagliga arbeðið verður burturtagt, meðan tað sjúkliga og óreiðuliga blæsir seg upp.

Hesin Wurmbrand er úr Rumenia, og tí verður tað, sum hann hevur sagt um kommunistarnar at missa nokk so nógv av trúverdugheit síni, tá ið vit vita, at tær ymisku kirkjurnar hava tað enn lættari í Rumenia enn í Russlandi. Hetta kemur av, at tá ið tað kommunistiska ódnarveðið kom inn yvir Russland í 1917, so var tað kommunistan í síni byrjan og hon var harðlig. Men har hevði jú kirkjan árin frammanundan stillað seg sum tann tannleysi og munnlami varðhundurin við síðuna av tí rotta tærstýrinum. Men hetta er ekki fyrstu ferð, at hon hevur latið seg spennu fyrri vognin hjá kapitalinum. Men tá ið kommunistan kemur til Rumenia í 1945, tá er tað ringasta farið av kommunistunum og kirkjan har stóð eisini í eini aðrari støðu til ríkisstýrið. Prestarnir verða eisini í dag partvis lóntir av statinum. Patriarkurin Justinian dugdi væl at stýra kirkjuni ígjøgnum hetta nýggja stýrisveður-

lagið. Og tá ið so Georgiu-Dejs doyri 1965 kemur Nicolae Ceausescu til sum fyrstiskrivari fyrri kommunistfelagið og formaður fyrri statsráðið. Hesin gongur so langt við at visa virðing fyrri kirkjuni, at tá ið pápi hansara doyri 1972, tá letur hann 15. april faðir sín fáa kirkjuliga jarðarferð, men ikki nokk við tað. Hann letur hesa kirkjuliga jarðarferð koma í statsfarsýnið og kunngeva í útlöndunum við myndum. Og sambært frágreiðing frá teirri rumensku kirkjuni fyrri árið 1975, so vóru í 1975 ikki færri enn 345 prestar vigdir og 171 kirkjuvigslur og av hesum 29 nýggjar kirkjur.

Tað er heystardagur, og tað er nú, at børnini blása tær mongu bløðurnar og gleða seg um tær, og tað var ongin av hesum, eg ætli mær at stinga hol á; men fegin vildi eg við hesum, sum eg her havi skrivað, stinga hol á ta følsku bløðru, sum tit hava blást rúndan um henda Wurmbrand.

Hvaðani Hans Andrias Joensen og Jørmund Vágadal hava tað frá, at Antikrist skal koma frá Russlandi — nei, tað er rætt, nakrir ganga longu ljóslivandi í Havni — veit eg ikki, og eg leggi als ikki í at vita hetta; tí hesin pástandur teirra hongur líka so væl í leysari luft, sum tann, ið maður kom við her inni í stovuni hjá mær og segði, at Jesu afturkoma fór at verða innan 6 ár. Tá ið eg spurdi hann, hvaðani hann hevði hetta frá, so fekk eg hetta løgna aftursvar, at tað høvdu teir roknað út í Amerika.

Og heldur ikki missi eg svøvnin, at tit lýsa meg, vegna tað at eg eri javnaðarmaður, til at fara skeivan av málinum. Nei, tað verður frægari maður enn tit báðir, sum verður funnin verður at lata upp bókina, eftir hvørjum vit verða dømd. Janus sáli umsetti so stálsterkt úr látinskum:

Bókin mikla tá uppletit, har alt mannalívið metist, eftir henni dómur setist.

Dómarin at døma tekur, dulsmál øll úr myrkri rekur, eingin sleppur undan sekur.

Tí fari eg at biðja tykkum um at halda uppat við hasi skilaleysu skrivning. Tað er so livandi galið, at tit við skrivning tykkara ganga ørindi fyrri kommunistuna, vegna tað, at tit kasta tórmold í eyguni á vesturheiminum; so at hann ikki sær tað gróðralendi fyrri kommunistuna, sum stórkapitalurin ger búgvíð til sáðing og vøkstur. Spennið ikki kristindómni fyrri vognin hjá kapitalinum og teimum nýggju góðseigarum, so at vit her, vegna hetta illamansins skálkabragd, koma at siggja okkara samfelag at fella líka so lætt, sum Abesinin nú fyrri 4 árum síðani fall fyrri kommunistunum, tí at eisini kirkjan har hevði tagt, meðan tað fria initiativið — privilegið altið hjá teim fáu — hevði gjørt tann himmalviða munin millum fjøldina og toppin.

Henry Andreassen
Klaksvík

Falsan av skrivi?

Ikki lukkuligt sum liv kom aftur í kalda kriggið millum eystur og vestur, nú rumenskt-føddi Richard Wurmbrand, sum er búsitandi í USA, leitaði sær hendavegin at halda almennar fundir á kristilíggum grundarlagi.

Ósingin hevur verið óðlig, og tað er ikki hinni, ið eystantjaldslond hava fingið oman yvir sín kropp í bløðunum seinastu dagar.

Nú vita fólk flest, at verðin er ónd, brotsgerðir og ræðuleikar fara fram so manga staðir, ikki bara elvd av kúgan, men eisini av náttúruvanlukkum og kanska mest av hungri.

Toluliga fast man standa, at í viðurskiftinum eystur/vestur ber helst illa til at skira annan partin Guds børn og hin avkom hins versta, so sum ávisir bólkur og ávis bløð her á landi hava havt lyndi til at gjørt, alt frá tí at kalda kriggið tók seg upp.

Út frá hesari sannføring setti undirritaði navn sitt undir eina yvirlýsing, sum felagið SAMSOS, Føroyskur landsfelagsskapur til samarbeiði við tey sosialistisku londini, bað um stuðul til í samband við skrivningina, sum verið hevur aftan á vitjan Wurmbrands.

Tá yvirlýsingin so kemur í eitt av bløðum okkara »Dimmalætting«, ber hon yvirskriftina »Kommun-

